

Nionde roten, tomt 33

Kvarteret Enigheten

Tjugofemte roten 1637–57v

Torggatans västra sida från

Fjortonde roten 1657h–70

Kronhusgatan till Spannmålgatan

Södra delen av 9.33

Hans Kläuenspik (Klofuenspik) guldsmed

1637: 4 mtl, 1638: 5 mtl, 1639–41 (med inhyses folk 1639): 2 mtl

Hans Guldsmeds Enkia (Elin) 1645:1= *Elin Hansis* 1647: 1 = Hustru Elin guldsmeds 1655: 1 mtl, 1656:-18 1657v:-9 +9

****XIX (obs'')***** (inget efter 1657 Gustavi tomtöresl 1671–72 1 tomt.)

Albrecht Nielsson 1648–52: 2 mtl

Albrecht Nielssons Enkia 1653: 1 mtl

Sven skräddares Enkia hos Albrecht Nielsson 1649: 1 mtl

(Obs: 2 st Sven skräddares änka i roten’')

Albrecht Nielsson var båtförare enligt 1639 års lista. Han var bosatt rote 26 1637–47 och sålde 1647 gård till Erik Gustavsson. Var han gift med Hans guldsmeds änka?.

Var Erik Gustafsson stamfar till Norman?

Anders Ersson Norman

1663, 1666–75, änkan 1676–81

Gustavi tomtöreslängd 1670, kallas åbo 1673, 1674–81, båtsman i krigskontributionsl. 1675. (Se Anders Andersson slaktare 10.91.) En skomakare Anders Norman, död 1734, uppbjöd 7.72 1709.

Man har inte funnit något omedelbart bevis för att den ’’Johanna guldsmeds’’ som ägde gården i varje fall 1696–1700 är identisk med guldsmeden *Hans Klofuenspiks* och *Elin guldsmeds* dotter och *Anders Ersson Normans* hustru men det sistnämnda kan man anse som så gott som bevisat genom de intressen, som *kopparslagaren Caspar Wohlfarts* andra hustru *Brita Andersdotter* hade i gården. 1705 kallas gården ’’Johan Matthis gård’’ i tomtöreslängden: där bor då liksom 1710 *skepparen Albrecht Norman* (uppkallad efter Elin guldsmeds andre man Albrecht Nilsson). Det framgår av bouppteckningen den 13.4.1704 (1704: 154) efter skepparen Johan Mattsson och hans likaledes avlidna hustru, att hustru Brita Andersdotter Wohlfart var syster till Johan Matssons hustru. Hon hade genom sin broder *styrman Erik Andersson* (bou efter honom 1704: 1704: 164) låtit inlösa åtskilliga av svågerns och systemns pantsatta möbler. Märkligt nog upptages icke denna gård, blott en gård vid Östra Hamnen i bouppteckningen efter skepparen Johan Mattsson.

I en skrivelse till magistraten så sent som 7.12.1720 (EIIa:20) berättade Britta Wohlfahrt att för den gård, som *Albrecht Norman* d.ä. hyrde, som var ”Britas sal moders på Torggatan” (Johanna guldsmeds?) hade Brita fått två års hushyra. Enligt en attest av Hans Ollesson och Per Hindersson var den belägen näst intill Anders Olsson båtekarls. Taket till gatan var reparerat med näver och torv.

Albrecht Normans ”fattiga” änka Ingrid Olofsdotter/Kroeck, begr. 17.3.1725, bodde här 1715 och 1717 tillsammans med *stadsbåtsmannen Torsten Lunds hustru Karin Börgesdotter* (svägerska till *Anders Olsson båtekarl* i granngården norr härom),

Den 7.12.1719 uppvisade skepparen Albrecht Normans änka Ingrid Olofsdotter ett köpebrev underskrivet av hustru Brita Wohlfahrt den 16.10.1719 på gården på Torggatan mellan Anders Olufsson båtekarls hus och gård å norra och borgaren Thore Jonsson Starck på södra sidan, inköpt för 550 d smt. Uppbud ägde rum samma dag. 1725 kallas gården Albrecht Normans änkas arvingars gård (pigan Brita Håkansdotter omtalas). Inte förrän 23.9.1725 hålls bouppteckning inte endast efter Ingrid Olofsdotter utan också efter Albrecht Norman.

Den ograverade gården pantsattes den 31.12.1727 till Samuel Schütz för lånade 552 d 31 öre smt i plåtar (tillhörande Olof Flybachs barn) av mågen

styrman Lorens Bergmander

(begr. D 30.7.1732, hans h. Maria Albrechtsdotter Norman den 1.9.1734). Vid pantsättningen angavs samma grannar som i okt 1719.

Gården övertogs av

sjömannen Albrecht Norman d.y.

Han hade den 28.3.1733 gift sig i Christine församling med Catarina Elisabeth Weber, döpt 8.4.1700, dotter till *Gert Weber*, död 1709. Våren 1738 skrev Catarina Elisabeth, då änka, att hennes avlidne man Albrecht Norman för att kunna försörja henne och deras barn hade varit nödsakad att gripa till det som han hade lärt sig i sina ungdomsår. För två år sedan hade han därför begivit sig till Amsterdam för att försörja sig på sjöfarten. Tillsammans med sin svåger *Lorentz Krafft* företog han en resa till Curacao i Västindien, där han avled 10.1.1737 enligt ett brev från Lorentz Krafft. Denne begärde att få bli fullmäktig och ta hand om kvarlåtenskapen. Han var gift med *Cecilia Norman* (gift 1/ *Börge Ivarsson Krabbe*, var död 1730; 3/ *hökaren Lars Abelin*, bou 6.5.1745; 4/ *waterschouter Erik Schallin*, se 8.40.)

Catarina Elisabeth Weber skrives ännu 1745 för gården men kort därefter har den (enligt grannen i norr löjtnanten Daniel Olofsson, när han uppjuder sin hörntomt) övertagits av krögaren Gustaf Lundbeck. Hans innehav måste ha varit kortvarigt, ty i löjtnant *Daniel Olofssons* bouppteckning upptogs 26.4.1748 ”två avbrända ödetomter på Torggatan intill varandra”, värderade 451.3 daler.

Norra delen av 9.33

Anfast Andersson R25

Enligt borgarlängden handlade Anfast Andersson med trävirke.

1637, 1639: 3 mtl, 1638, 1640: 1 mtl, 1642–55: 2 mtl, husfolk ibid, 1642: 1 mtl, 1656–2

Sven Olofsson hos Anfast Andersson R25 1640, 1642: 3 mtl, 1646: 4 mtl, 1652–55: 2 mtl

Anders hos Anfast Andersson R25 1646: 1 mtl

Anders Andersson (nr 2 i roten) R25 1652–55: 2 mtl, 1656–18 1657v–9 (XIII), 1657h: 16

Per Andersson 1658: 1, 1659–60 1½

Niclas Hacks hustru 1650–51, hans änka 1655

Börge (Persson?) Albo (gift med Anfast Anderssons dotter *Ingrid*) 1663: 1, 1665–66: 2, 1667–73, änkan 1674–81

M1676: 1 tomt

Gustavi tomtöreslängder 1670–73, änkan 1674–81: 1 tomt

Lars skinnredare 1666

Berge Ahlbos änka *Ingrid Anfastdotter* hade tydligen ärvt gården av sin far. Vid kämnärsrätten den 14.8.1678 bekände hustru *Annika Jönsdotter*, att Berge Ahlbos änka hade ”fått” henne (överlämnat till henne) ett lärftlakan, två örngottsvar och fem garnhärvor med uppmaning att bära dem till en klok kvinna, trumslagarens hustru under Herr Överste Järnskölds regemente, för att denna skulle skaffa henne en ny man, Anders Nilsson på Fotö. När detta icke lyckades hade *Annika* begärt och tagit emot ytterligare en kjortel, ett förkläde av taft, en floröverklädd mössa samt en slissingshalsduk. *Annika* hade dessutom slagit och hanterat *Ingrid* illa. *Ingrid Anfastdotter* kallade *Annika Jönsdotter* en bedragerska, som hade kommit till henne och erbjudit sig att skaffa henne, vad hon ville, om det så var en greve, om hon bara fick de uppräknade sakerna. Inte fem utan elva garnhärvor hade *Annika Jönsdotter* fått. *Annika* uppmanades att lämna tillbaka kläderna.

Börge Olufssons änka ägde gården 1682–85

Vid Ale häradsting 1681 och 1685 (båda åren § 5) krävde hustru *Ingrid Anfastdotter* 1/6 skatte rättighet i Vallby, som hade tillhört hennes avlidne man Berge Ahlbo i Göteborg. Hon hade barnen *Per Börgesson* 16 år och *Karin Börgesdotter*, 18 år. *Ingrid Anfastdotters* svärmoder *Börta Olufsdotter*, som avlidit 1684, hade i 16 år vistats hos *Jöns Hansson i Vallby*, gift med Berge Ahlbos syster *Ingeborg Persdotter*. Redan 1670 hade skepparen Berge Ahlbo själv krävt samma sjättedel av Erik Anfersson i Vallby (styvfader till Assmund Andersson i Vallby). Berge Ahlbos dotter uppgav vid kämnärsrätten i Göteborg den 26.2.1686, att hennes broder i Karlskrona var sinnad att lösa den halva gården från kreditorerna (*Lars murmästare*, *Per Larsson i Horred*, hustru *Gunella Esbjörns* och *Torbjörn Olssons hustru*). Hon fick en månads dilation. Det förefaller som om *Ingrid Anfastdotter* då var död.

År 1705 var 9.13n skriven på båtekarlen Anders Pehrsson och 1710 på

båtekarlen Anders Olufsson.

Om den senares tomtbyten: se 9.35. Där framgår, att före tomtbytet 18.2.1711 ägde Anders Olufsson båtekarl endast framdelen av denna norra del av 9.33 medan hans svägerska *Karin Börgesdotter* ägde bakgården: genom bytet tillägnade sig Anders Olufsson hela tomt. Det talas om en förlikning och mätning, som skulle ha ägt rum redan i april 1703, varför man kan förmoda att uppgiften, att Anders Pehrsson båtekarl ägde tomt. är en felskrivning,

1715 värderades Anders Olufsson båtekarls gård till så mycket som 200 för tomt, 520 för husen och 20 d smt för lösöret. Där bodde också glasföraren *Johan Swahling* (burskap 23.12.1714, hustru *Anita Månsdotter*, död 1719.) Blott båtekarlen själv, hans hustru *Annika Hansdotter* och deras dräng *Nils Carlsson* bodde i den stora gården 1717. Anders Olufsson båtekarl levde vid

pantsättningen 31.12.1727 av södra delen av denna gård 9.33 men hans änka hade gården enligt tomtöreslängden 1730.

Denna hörntomt såldes för 860 d smt den 18.10.1736 till Daniel Olofsson, född 1708 som son till *saltmätaren Olof Svensson*, som fått burskap 18.4.1692 och var död 1712 och bosatt 10.101, och *Annika Jonasdotter*, död som änka perioden 26.4.1745–8.5.1750. Daniel Olofsson var 1738 högbåtsman på ostindiska *skeppet Stockholm*, e.o. löjtnant vid amiralitetet. Han tjänstgjorde som tredje styrman på ostindiska *skeppet Lovisa Ulrica*.

Daniel Olofssons första hustru Stina Nordbom, dotter till en Nordbom och *Annika Ek*, avled pingsten 1738. Vid bouppteckningen efter henne den 3.7.1738 ägde han hus och tomt på Torg- och södra Spannmålsgatuhörnet med inmurad brännvinspanna och kittel.

Till sin andra hustru Margareta Olofsdotter Hultberg gav han två testamenten. Det första gav han i Göteborg den 20.2.1740 inför sin avresa med *ostindiska skeppet Stockholm* till Kanton. Det andra skrevs på *skeppet Kronprinsessan Lovisa Ulrica* under seglationen i Kinesiska sjön den 17.3.1747. Han förklarade sig då vara hemsökt av sjukdom ”hwilken gemenligen plägar vara dödens budskap”. Bouppteckning efter honom ägde rum 26.4.1748, då Lovisa Ulrika just hemkommit. Greta Hultbergs svärmoder och svägerskor protesterade mot testamentet: skrivelsen under-tecknades av *Annika Jonsdotter, Margareta Hallenlöf, Britta (Mattsdotter) Moor* och *Catarina Palmgren*.

Trots protesterna övertogs de ”två avbrända ödetomterna intill varandra”, som bouppteckningen upptar, av Margareta Olofsdotter Hultberg, som tillskrives dem i tomtöreslängden 1755.

Skepparen Salomon Sundberg

ägde ödetomterna 1760 och 1765. Den 4.1.1765 köpte kofferdikaptenen Salomon Sundberg av sin styvsvärfader kofferdikaptenen Erik Schallin hans i östra Haga belägna hus och trädgård (Kullen). Schallin övertog i sin tur före 1770 de båda ödetomterna. Om Salomon Sundberg kan berättas, att han 1771 blev alldeles borta med skepp och allt med *handelsmännen Olof Westering* och *Carl Jönssons* skepp. Hans hustru Elsa Brita Krafft, död 10.6.1777, var dotter till sjömannen *Lorens Krafft* och *Cecilia Norman*. (Se 8.40)

Stadssekreteraren Christian Bernhard Almroth lät den 22.5.1775 första gången uppbjuda två i stadens femte kvarter i hörnet av Torg- och Spannmålsgatorna mellan blockmakaren Anders Rundquist å södra och skomakaren Hans Borggrens å västra sidan inplankade ödetomt, belägna avbrända tomter, som han den 16.5.1775 för 600 d smt köpt av avlidne kofferdikaptenen och skeppsombudsmannen Schallins änka Madame Cecilia Schallin. Tomtöreslängderna 1785–90–1807 talar om stadssekreterare Almroths bebyggda tomt.

Senare uppbud av 9.33

Hindric Fessel	24.2.1817
hustru Christina Fessel Rydquist	6.11.1820
tunnbindare Anders Hultgren	1.6.1829

Tunnbindaremästare Anders Hultgren avled 7.8.1834. Han ägde stenhus med tomtnummer 9.33, 3 000 rdr banco. Änka Susanna Ekdahl, född 1793, dotter till *tunnbindare Johan Ekedahl* och *Brita Christina Andersson*.(se 1.61)

tunnbindare Carl Hultgren	15.3.1847
---------------------------	-----------

maskinist Johan Oscar Jonsson 8.12.1851

handlanden Frans Peter August Nordblom 27.4.1857